

T.C. GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
RİSK YÖNETİMİ VE KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
EKONOMİK ANALİZ VE DEĞERLENDİRME DAİRESİ
-BİLGİ NOTU-

OECD (EKONOMİK İŞBİRLİĞİ VE KALKINMA ÖRGÜTÜ)
HAZİRAN 2017 KÜRESEL EKONOMİK GÖRÜNÜM RAPORU
BİLGİ NOTU

OECD, küresel ekonomi için 2017 yılı büyüme tahminini yüzde 3,3'den yüzde 3,5'e yükseltirken, 2018 yılı büyüme tahminini ise yüzde 3,6 olarak korudu.

OECD Türkiye'nin 2017 yılında yüzde 3,4 oranında, 2018 yılında ise yüzde 3,5 oranında büyüyeceğini öngörüyor.

Mart 2017'de açıklanan Ara Dönem Ekonomik Görünüm Raporu'nda yapılan büyüme tahminlerini Haziran 2017 Küresel Ekonomik Görünüm Raporu'nda revize eden OECD Mart'ta 2017 yılı için yüzde 3,3 ve 2018 yılı için yüzde 3,6 düzeyinde belirlediği küresel büyüme beklentilerini Haziran döneminde 2017 yılı için yüzde 3,5 düzeyine çekerken 2018 yılı için yüzde 3,6 olarak korudu.

OECD Türkiye için 2017 büyüme beklentisini Kasım 2016 Küresel Ekonomik Görünüm Raporu'nda açıklanan değer olan yüzde 3,3'ten yüzde 3,4'e yükseltirken, 2018 yılı beklentisini ise yüzde 3,8'den yüzde 3,5'e çekti.

**OECD Küresel Ekonomik Görünüm Raporu Haziran 2017 Tahminlerinin
Bir Önceki Dönem Tahminleri ile Karşılaştırması
[Reel GSYH büyümesi (%)]**

	2016	2017		2018	
		Haziran 2017 Ekonomik Görünüm Raporu Tahmini	Mart 2017 Ara Dönem Tahminine Göre Fark	Haziran 2017 Ekonomik Görünüm Raporu Tahmini	Mart 2017 Ara Dönem Tahminine Göre Fark
Dünya	3,0	3,5	0,2	3,6	0,0
ABD	1,6	2,1	-0,3	2,4	-0,4
Avro Bölgesi	1,7	1,8	0,2	1,8	0,2
Almanya	1,8	2,0	0,2	2,0	0,3
Fransa	1,1	1,3	-0,1	1,5	0,1
İtalya	1,0	1,0	0,0	0,8	-0,2
Japonya	1,0	1,4	0,2	1,0	0,2
Kanada	1,4	2,8	0,4	2,3	0,1
Birleşik Krallık	1,8	1,6	0,0	1,0	0,0
Çin	6,7	6,6	0,1	6,4	0,1
Hindistan	7,0	7,3	0,0	7,7	0,0
Brezilya	-3,5	0,7	0,7	1,6	0,1

Kaynak: OECD Ara Dönem Ekonomik Görünüm Raporu (Mart 2017), OECD Küresel Ekonomik Görünüm Raporu (Haziran 2017)

OECD Küresel Ekonomik Görünüm Raporu Haziran 2017 Tahminleri
[Reel GSYH büyümesi (%)]

	2015	2016	2017	2018
Dünya	3.1	3.0	3.5	3.6
Arjantin	2.6	-2.3	2.5	3.1
Avustralya	2.4	2.4	2.5	2.9
Brezilya	-3.8	-3.6	0.7	1.6
Kanada	0.9	1.4	2.8	2.3
Çin	6.9	6.7	6.6	6.4
Avro Bölgesi	1.5	1.7	1.8	1.8
Fransa	1.2	1.1	1.3	1.5
Almanya	1.5	1.8	2.0	2.0
Hindistan	7.9	7.1	7.3	7.7
Endonezya	4.9	5.0	5.1	5.2
İtalya	0.7	1.0	1.0	0.8
Japonya	1.1	1.0	1.4	1.0
Güney Kore	2.8	2.8	2.6	2.8
Meksika	2.7	2.0	1.9	2.0
Rusya	-2.8	-0.2	1.4	1.6
Güney Afrika	1.3	0.3	0.8	1.2
İspanya	3.2	3.2	2.8	2.4
TÜRKİYE	5.9	3.1	3.4	3.5
Birleşik Krallık	2.2	1.8	1.6	1.0
A.B.D.	2.6	1.6	2.1	2.4
OECD üyesi ülkeler	2.2	1.8	2.1	2.1
OECD üyesi olmayan ülkeler	3.9	4.1	4.6	4.8
Küresel Reel Ticaret Büyümesi	2.7	2.4	4.6	3.8

Kaynak: OECD Küresel Ekonomik Görünüm Raporu (Haziran 2017)

Bir önceki raporda ABD için yüzde 2,4 olarak yapılan 2017 yılı büyüme tahminini yüzde 2,1'e çeken OECD, ülkenin 2018 büyüme tahminini ise yüzde 2,8'den 2,4'e düşürdü. OECD, Avro Bölgesi büyüme tahminini hem 2017 hem 2018 yılı için önceki tahmin olan yüzde 1,6 yerine yüzde 1,8 olarak revize etti.

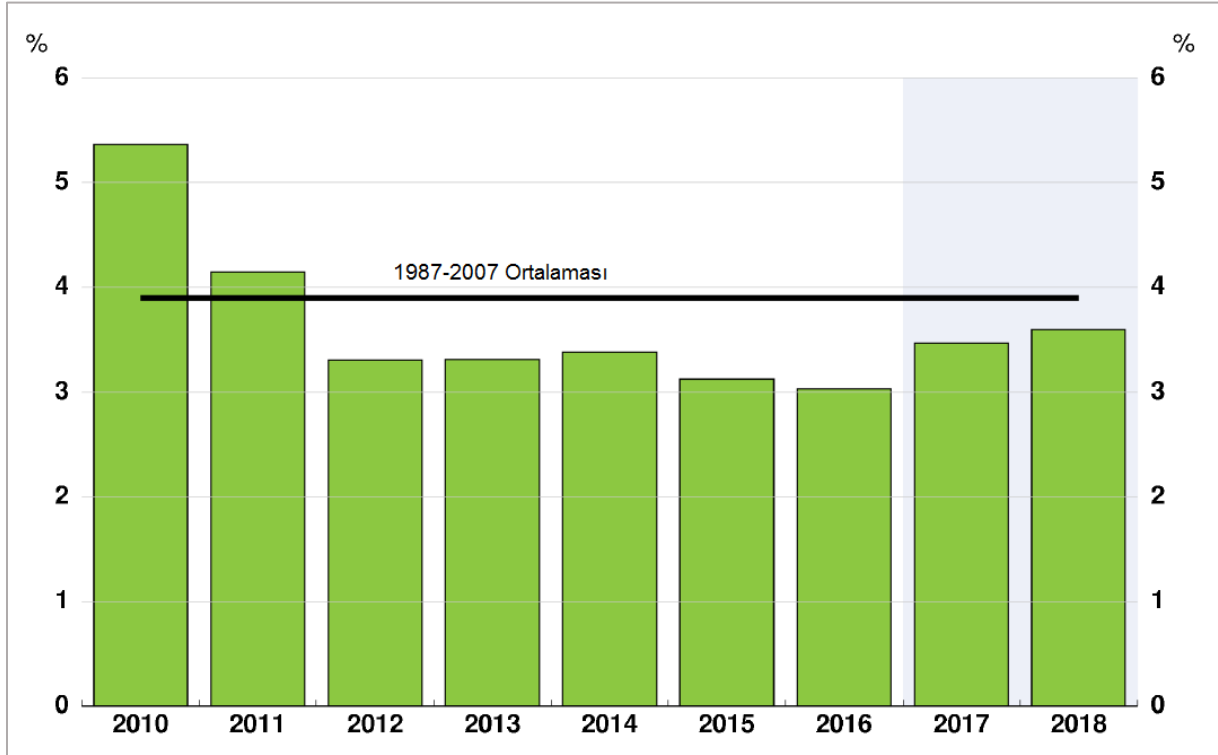
Avro Bölgesinin önemli ekonomilerinden Almanya için büyüme tahmini 2017 yılı için yüzde 1,8 yerine yüzde 2,0'ye, 2018 yılı için ise yüzde 1,7 yerine yüzde 2,0'ye yükseltildi. Fransa için 2017 yılı tahmini yüzde 1,4 yerine yüzde 1,3 olarak, 2018 yılı tahmini yüzde 1,4 yerine yüzde 1,5 olarak güncellendi. İtalya için ise 2017 yılı tahmini yüzde 1,0 olarak sabit tutulurken, 2018 yılı tahmini yüzde 1,0 yerine yüzde 0,8 olarak revize edildi. Raporda İngiltere için 2017 ve 2018 büyüme tahminleri sırasıyla yüzde 1,6 ve yüzde 1,0 olarak korundu.

Çin için 2017 ve 2018 büyüme tahminleri birer puan artışla yüzde 6,6 ve yüzde 6,4 olarak revize edilirken, Mart 2017 raporu döneminde büyüme kaydetmeyeceği tahmini yapılan Brezilya'nın Haziran 2017 Raporu tahmininde 2017 yılı itibariyle büyüme göstereceği öngörülerek ülkenin 2017 yılında yüzde 0,7 oranında, 2018 yılında ise yüzde 1,5 yerine yüzde 1,6 oranında büyüme kaydedeceği öngörüldü.

Bunun yanında, Hindistan'ın 2017 yılında yüzde 7,3 oranında, 2018 yılında ise yüzde 7,7 oranında büyüyeceği tahmini korundu. Japonya'nın 2017 yılı büyüme tahmini yüzde 1,4, 2018 tahmini 1,0 olarak yukarı yönlü revize edilirken; Kanada'nın 2017 büyüme tahmini yüzde 2,4'ten yüzde 2,8'e, 2018 büyüme tahmini ise yüzde 2,2'den yüzde 2,3'e yükseltildi.

OECD ülkelerinin hem 2017 hem 2018 yılında 2,1 oranında büyüyeceğini öngören OECD, küresel reel ticaret büyümesinin ise 2017 yılında yüzde 4,6 oranında, 2018 yılında ise yüzde 3,8 oranında gerçekleşeceğini öngördü.

Grafik 1: Küresel Büyüme

Kaynak: OECD Küresel Ekonomik Görünüm Raporu (Haziran 2017)

Küresel ekonominin ılımlı şekilde toparlanmasının beklendiği belirtilen Raporda büyüme ve küreselleşmenin yararlarının geniş çapta paylaşılması için daha fazla çaba gerektiğine vurgu yapıldı. OECD Raporuna göre, tüketici ve iş dünyasının artan güveni, toparlanan istihdam, artan sanayi üretimi ve ticaret akışlarının iyileşmesi, küresel GSYH büyümesinin 2016'daki yüzde 3,0'ten 2018'de yüzde 3,6'ya yükselmesine katkıda bulunacak.

OECD son ekonomik görünüm değerlendirmesinde küresel ekonominin "daha iyi" olduğunu, ancak "yeterince iyi olmadığını" belirterek "küresel ekonomide gözlemlenen gelişme memnuniyet verici olsa da büyüme tahminlerinin halen hem geçmiş değerlerin altında kalmayı sürdürdüğü hem de düşük büyüme tuzağından kurtulmak için ihtiyaç duyulan hıza ulaşamadığı" yorumunda bulundu. Küresel büyümeyi beklentilerden daha

da yukarı itebilecek faktörlerin yanı sıra oldukça önemli aşağı yönlü risklerin de olduğunun altını çizen Rapor, aşağı yönlü riskler arasında, gelişmiş ve gelişmekte olan ekonomilerdeki finansal riskleri ve kırılganlıkları, birçok ülkedeki yüksek politika belirsizliğini ve ücretlerin zayıf seyrini sürdürüyor oluşunu işaret etti.

Olumlu etmenlere bakıldığında OECD, firmaların sermaye stokundaki yıpranmanın onları ileri teknolojiye daha kaliteli sermayeye beklentilerin üzerinde bir yenileme yatırımı yapma yönünde teşvik edebileceğini; bunun dönemsel koşulları iyileştireceğini ve iç talep üzerinde de ikincil faydaları olacak şekilde yatırım yoğun küresel değer zincirlerinin yeniden doğuşunu destekleyeceğini öngördü. Rapora göre daha yüksek kaliteli sermayenin verimliliği ve üretim potansiyelini artıracığı değerlendiriliyor.

Raporda OECD, bir ülkedeki mali, yapısal ve uluslararası politikalarda daha iyi seçimlerin yalnız o ülkenin kendi vatandaşlarının refahını artırmakla kalmayıp, aynı zamanda diğer ülkeleri iyileştirecek bir etki yaptığını ifade etmekte. Mevcut konjonktürel yükselişin devam etme ihtimalinin artmasıyla beraber dünya çapında yaşam standartlarında sürekli ve kapsamlı iyileşmelerin yolunun da söz konusu mali, yapısal ve uluslararası politikalardaki iyileşmelerden geçtiği raporda ayrıca ifade edilen hususlardan.

Haziran 2017 Ekonomik Görünüm Raporu'nun küresel değer zincirleri aracılığıyla daha derin ticaret entegrasyonunun verimliliği ve refah düzeyini arttırdığını gösteren ikinci bölümünde diğer yandan bunun teknoloji ve talepte yarattığı değişiklikler sonucunda özellikle imalat sanayinde çalışanların bir kısmının işlerini kaybetmesine neden olduğunu; bölgesel olarak yoğunlaşan imalat faaliyetleri ile bazı bölgelerin geride kaldığını ortaya koyan bir çalışmaya yer verildi. Bu bağlamda Rapor'da küreselleşmenin herkes için işe yaraması için bütüncül bir yaklaşımın gerekli olduğunun altı çizildi. Bu bütüncül yaklaşımın fırsat, yenilikçilik ve yeni firmaların kurulmasını teşvik edecek, hem geçmişten daha güçlü, hem de daha kapsamlı olan ekonomik büyümeyi sağlayacak yerel politikalar içermesi gerektiği, bu yapılırken geride kalma riskiyle karşı karşıya kalacak kişileri ve bölgeleri desteklemek için daha etkili ve hedef odaklı politikaların hedeflenmesinin gerektiği vurgulandı.

OECD Haziran 2017 Ekonomik Görünüm Raporu'nda son olarak ülkelerin uluslararası ekonominin yönetimindeki boşlukları doldurmak için birlikte çalışması gerektiğine, bunun hem ülkeler için daha eşit şartlar sağlayacağına hem de emek piyasaları, çevre, kurumsal sorumluluk, yönetim ve vergilendirme gibileri dâhil olmak üzere çeşitli alanlarda daha sağlam ve uygulanabilir uluslararası standartların oluşmasına yardımcı olacağına işaret etti.

Raporun Türkiye'ye ayrılan kısmında ise şu unsurlara yer verildi:

Ülkede ekonomik büyümenin 2017 ve 2018 yıllarında yüzde 3,5 düzeyinde olması öngörülüyor. Öte yandan yeniden çift haneli seviyelere ulaşan enflasyonda gerilemenin ise yavaş seyredeceği tahmin ediliyor.

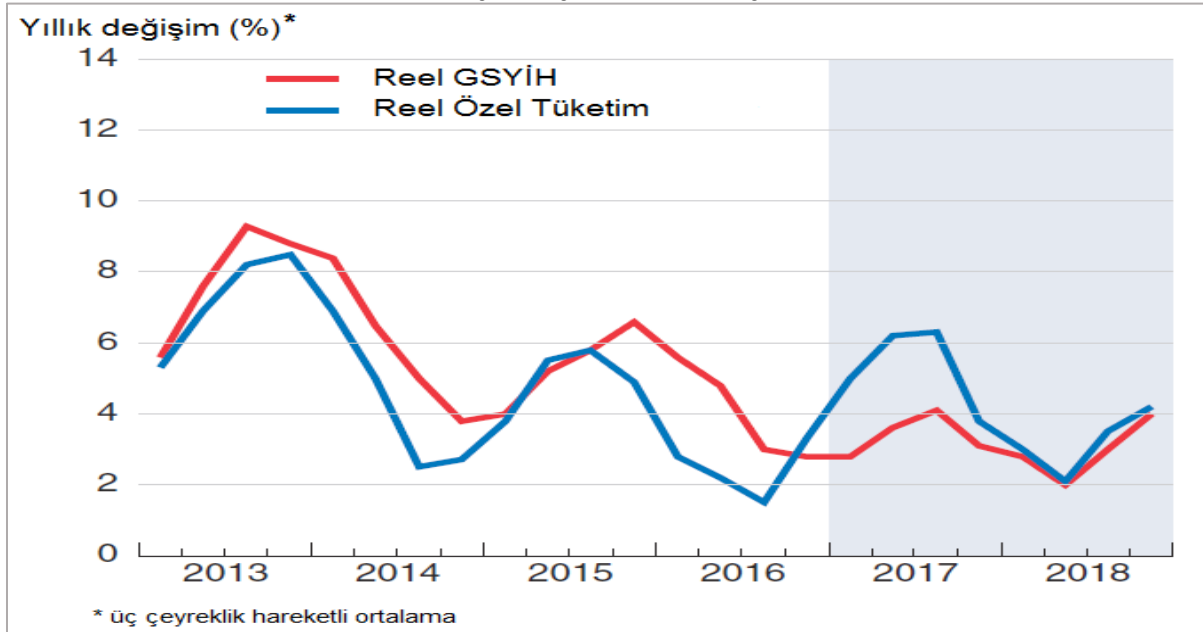
İhracat talebinde yaşanan iyileşme ile desteklenen mali ve diğer önlemler, ülkede özel tüketim ve yatırımları teşvik etti. Bunların kamu maliyesi ve kredi kalitesi üzerindeki etkilerinin izlenmesi gerekiyor. Ülke parasında görülen keskin değer kaybı ve yükselen

enflasyon beklentileri karşısında para politikasında sıkılaştırmaya gidilse de politika faizinde belirgin artışlar yapılması gerekiyor.

Ülkede yüksek seyreden işsizlik oranına karşın yeni iş imkânları ortaya çıkarmak ve cari işlemler açığını kapatmak için net ihracatın artırılmasının önemli rolünün altı çizilmektedir. Bu doğrultuda, uzun zamandan beri planlanmış, ancak nasıl gelişeceği hâlâ belirsizliğini koruyan, Avrupa Birliği ile gümrük birliği anlaşmasının derinleştirilmesi ve bunun tarım ve hizmet sektörlerine yayılması konusu kilit önem taşıyor. Bu bağlamda elde edilen fırsatlardan en iyi şekilde yararlanabilmek için, beceri kazandırma programları yalnızca genç işçiler için değil girişimciler ve düşük vasıflı işçiler için de uygulanmalıdır.

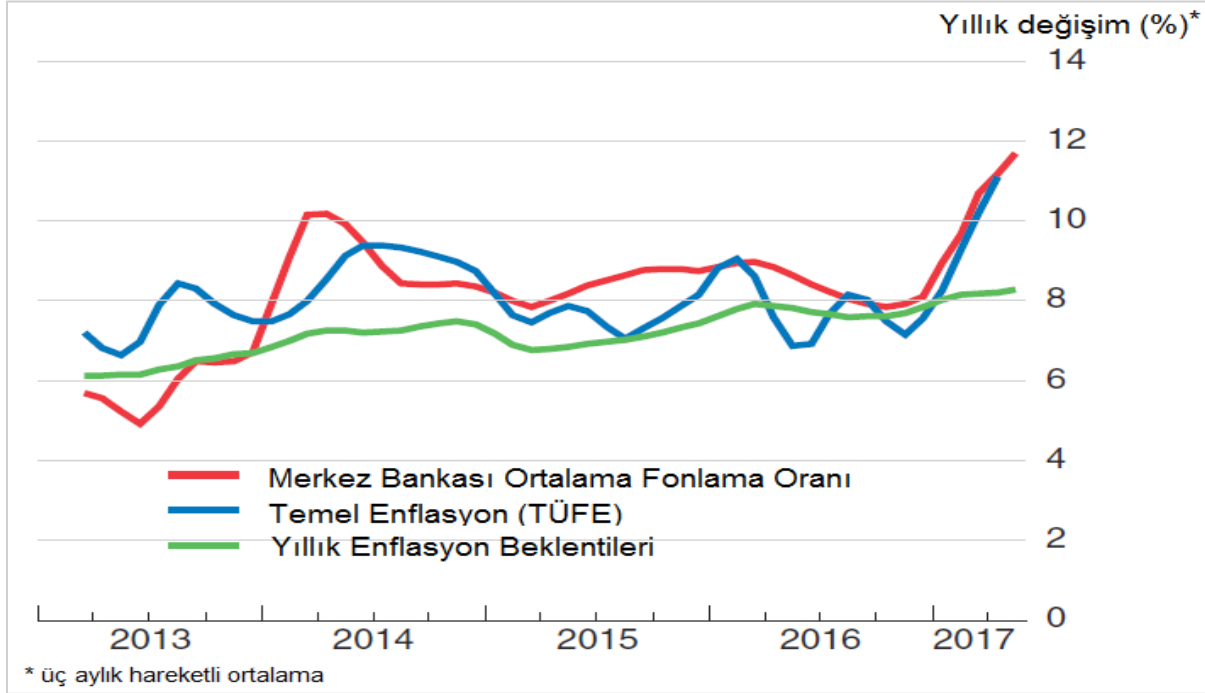
2016 yılında ekonomik aktivite Temmuz ayında yaşanan başarısız bir darbe girişimi ve bölgede artan jeopolitik gerilimler dolayısıyla yavaşlamıştı. Bununla birlikte, özellikle hükümetin aldığı çok sayıda önlemin de yardımıyla hem özel tüketim hem de yatırımlarda iyileşme gözlemlenmeye başladı. İşgücündeki sürekli artışlar göz önüne alındığında, genç işsizlik oranı 2017 yılının başında yüzde 24'ü bularak tarihsel olarak ulaşılan en yüksek seviyelere erişti.

Grafik 2: Hanehalkı Tüketimi Büyüme Yönlendiriyor

Kaynak: OECD Küresel Ekonomik Görünüm Raporu (Haziran 2017)

Grafik 3: Enflasyon Baskıları Arttı

Kaynak: OECD Küresel Ekonomik Görünüm Raporu (Haziran 2017)

Ülkede büyüme, Avrupa'dan gelen talebin artması ve ulusal paranın dış değer kaybının sağladığı rekabetçilik avantajı nedeniyle, mal ihracatının hızlanması ile destekleniyor. Buna karşılık, turizmin egemen olduğu hizmet ihracatı (toplam ihracatın % 16'sını temsil etmekte) halen zayıf kalmakta. Rusya'dan gelen turist girişlerinin yeniden başlamasına rağmen, Avrupalı ziyaretçi girişi (ülkeye gelen turistlerin üçte ikisini oluşturuyor) halen düşük seviyede. Cari işlemler açığı yeniden genişlemekte.

Ülkede politika yapıcılar, geçmiş bütçe kısıtlamalarının yarattığı mali alanı, özel tüketim, yatırım ve istihdam yaratmaya yönelik önlemleri uygulamaya koymak için kullanırken vergi ve sosyal güvenlik yükümlülüklerinde ise yapılandırılmaya gidildi. Öte yandan tüketici kredileri ve kredi kartları için ihtiyatlı kurallar gevşetildi. İş sektöründe, hükümetin kredi garantileri büyük firmalara, KOBİ'lere ve ihracatçılara sağlanan banka kredilerinin yüzde 85'inden yüzde 100'üne kadarını kapsamaması ve çok sayıda KOBİ'ye sunulan sıfır faizli krediler ile piyasanın desteklenmesi sağlandı.

2017 yılının başında ise bir "ulusal istihdam kampanyası" başlatıldı. Örneğin, yeni işe alınan işçilerin istihdam maliyetleri, bir yıl için yüzde 30 oranında sübvansede edilirken, gençlerin ve kadın çalışanların işe alınması halinde söz konusu maliyetler dört yıl sübvansede ediliyor.

Bütçe dışı yükümlülükler de dâhil olmak üzere bir sonraki mali sonuçlar henüz rapor edilmemiştir. Aralık 2016'daki kapsamlı ulusal hesap revizyonlarının bir parçası olarak (GSYH düzeyinde yüzde 20'lik bir artış sağladı) genel devlet hesaplarının yayımlanması, mali şeffaflık açısından uzun zamandır beklenen bir adım olmuştur. Bu çerçevede yeni teşvik önlemlerinin maliyeti de, kamu maliyesinin güvenilirliğini güçlendirmek için raporlanmalıdır. Bu, 2017 yılında GSYH'sinin yüzde 20'sine tekabül ettiği tahmin edilen Türkiye'nin büyük dış finansman ihtiyaçlarının aksamadan finansmanı için önemlidir.

Darbe girişimin ardından enflasyonu ve enflasyon beklentilerini yükselten ulusal para da görülen keskin değer kaybına bir cevap olarak ülke para politikası sıkılaştırılmıştı. Enflasyon, 2017 yılında çift hanelere yükselerek Nisan ayında yüzde 11,9'a ulaştı ve böylelikle yüzde 5 hedefinin çok üstünde kaldı. 2017 yılının başından bu yana, Merkez Bankası para politikası duruşunu standart politika araçlarından ziyade likidite yönetimi ile sıkılaştırdı. Enflasyon ve döviz kuruna bağlı risklerin yüksek seyretmeye devam etmesi dolayısıyla, politika faizinde doğrudan artırıma ihtiyaç vardır.

İstisnai teşviklerin yarattığı etki azalmaya başladığında özel tüketim ve yatırımın ılımlı bir yol izleyecek şekilde ilerlemesi bekleniyor. Bölgesel jeopolitik gerilimin devam etmesi ve 2019 genel seçimlerinin öncesinde 2017 ve 2018 yıllarında büyümenin yüzde 3,5 civarında olması bekleniyor. Eğer uzun zamandır ertelenen ekonomik reformlar uygulanırsa, güven artabilir ve büyüme daha güçlü olabilir.

Bunun yerine jeopolitik durum ya da iç siyasi gerginlikler daha da kötüye giderse veya Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki ilişkiler kötüleşir ve Gümrük Birliği Anlaşmasının planlanan yeniden müzakeresi sıkıntıya girerse işletme güveni, yatırımlar ve büyüme zayıflar ve özel sektörün dış borç stokunun çevrilmesi ile dış fonlamaya ilişkin riskler yükselir. İlâveten, turizmi etkileyebilecek belirli gelişmeler de büyümeyi etkileyebilir.

OECD'nin Türkiye İçin Makroekonomik Tahminleri

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	Cari Fiyatlar (Milyar TL)	Değişim (% , hacim, 2009 fiyatları)				
Cari Fiyatlarla GSH	1 809.7	5.0	5.9	3.1	3.4	3.5
Özel Tüketim	1 120.4	2.7	5.2	2.6	4.8	3.7
Kamu Harcaması	255.6	3.1	4.1	7.3	2.8	2.4
Gayri Safi Sabit Sermaye Oluşumu	516.2	5.1	9.2	3.0	2.6	3.2
Nihai Yurtiçi Talep	1 892.2	3.4	6.2	3.4	3.9	3.4
Stok Değişimi*	22.6	-0.8	-1.6	0.3	-0.8	0.1
Toplam Yurtiçi Talep	1 914.8	2.6	4.6	3.8	3.3	3.6
Mal ve Hizmet İhracatı	403.1	8.2	4.2	-2.0	5.3	3.9
Mal ve Hizmet İthalatı	508.1	-0.6	1.5	4.1	4.0	4.2
Net İhracat*	- 105.1	2.0	0.6	-1.5	0.2	-0.2
GSYH Deflatörü	—	7.6	8.0	7.5	8.7	8.3
TÜFE	—	8.9	7.7	7.8	10.4	8.1
Özel Tüketim Deflatörü	—	8.0	8.0	6.5	10.9	7.9
İşsizlik Oranı	—	9.9	10.3	10.9	10.8	10.9
Cari Denge/GSYH	—	-4.7	-3.7	-3.8	-4.8	-4.6

Kaynak: OECD Küresel Ekonomik Görünüm Raporu (Haziran 2017) *Reel GSYH'de değişime katkılar.

NOT

Bu rapor RYKGM - Ekonomik Analiz ve Değerlendirme Dairesi tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler uzman görüşü olup, hiçbir şekilde T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın kurumsal görüş ve yaklaşımını yansıtmamaktadır.